

Sygn. akt II K 24/18

PR Ds (...).2017

PR B. (...)

w B.

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 maja 2019r.

Sąd Rejonowy w Świnoujściu II Wydział Karny w składzie:

Przewodnicząca: Sędzia Sądu Rejonowego Kamilla Gajewska

Protokolant: Dorota Bocian

przy udziale Prokuratora Prokuratury Rejonowej w Świnoujściu – B. R.

po rozpoznaniu w dniach: 12 kwietnia 2018r. i 14 maja 2019r.

sprawy **R. S.**,

s. B. i H.,

ur. (...) w S.,

oskarżonego o to, że:

- w dniu 2 lutego 2016 roku w B., działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, doprowadził M. P. do niekorzystnego rozporządzenia własnym mieniem w kwocie 15.000 zł w ten sposób, że wprowadził pokrzywdzonego w błąd co do zamiaru wywiązania się z zawartej umowy kupna-sprzedazy samochodu osobowego marki D. D., który zbył zawierając transakcję za pośrednictwem portalu (...).pl o nr. ogłoszenia (...), za który pobrał pieniądze w łącznej kwocie 15.000 zł wpłaconej na użytkowany przez niego rachunek bankowy o nr. (...), a następnie nie wywiązał się z zawartej umowy, czym działał na szkodę M. P.,

tj. o czyn z art. 286 § 1 k.k.

I. oskarżonego R. S. uznaje za winnego dokonania zarzucanego mu czynu, tj. występku z art. 286 § 1 k.k. i za ten czyn na podstawie art. 286 § 1 k.k. wymierza mu karę 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności,

II. na podstawie art. 46 § 1 k.k. zobowiązuje oskarżonego do naprawienia szkody w całości na rzecz pokrzywdzonego M. P. poprzez zapłatę kwoty 15.000 zł (piętnaście tysięcy 00/100 złotych),

III. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz Kancelarii Adwokackiej adw. A. H. w Ś. kwotę 1.033,20 zł (w tym 23% podatku VAT) tytułem zwrotu kosztów pomocy prawnej udzielonej oskarżonemu z urzędu,

IV. zwalnia oskarżonego od kosztów postępowania, którymi obciąża Skarb Państwa.

Sygn. akt II K 24/18

UZASADNIENIE

R. S. jest mieszkańcem Ś.. W dniu 22.01.2016r. zawarł on umowę o prowadzenie rachunku bankowego w (...) Bank S.A. – nr rachunku (...). Przy zawieraniu umowy posłużył się dowodem osobistym (...), okazał go pracownikowi banku oraz wskazał adresy: W. ul. (...), oraz adres korespondencyjny Ś. ul. (...).

W dniu 02.03.2016r. M. P. dowiedział się od brata o ogłoszeniu o sprzedaży samochodu uszkodzonego osobowego marki D. D. (...) na portalu ogłoszeń (...) (ogłoszenie (...) dodane dnia 02.02.2016r. godz. 08:338:13), za kwotę 15.000 zł. Oferta zainteresowała M. P. i na wskazany rachunek dokonał przelewu kwoty 15.000 zł. W rozmowie ze sprzedającym posługującym się nr (...) M. P. umówił się, że odbierze auto lawetą z M. z parkingu przy ul. (...). Umówił się na odbiór auta na dzień 03.02.2016r., gdy przyjechał na miejsce auta ani sprzedającego nie było. M. P. udał się z bratem do miejscowości W., albowiem na danych do przelewu wskazany był adres właściciela rachunku R. W. ul. (...). W KPP poinformowano go, że R. S. jest pozbawiony wolności, co nie było zgodnie z rzeczywistością. Ogłoszenie na portalu (...) zostało zamieszczone z nr (...) p. (...) (...), zaś ostatecznie logowanie nastąpiło z adresu (...) Nadto w ogłoszeniu wskazano adres mailowy: (...)(a. (...) G. (...))Numer (...) nie został przydzielony w związku z zawarciem umowy, jest to numer prepaidowy. Nadto na poczcie mailowej oraz ogłoszeniu na (...) logowano się z numeru (...), odnośnie, którego także brak jest abonenta.

R. S. w dniu 18.12.2015r. uzyskał dowód osobisty (...), który został unieważniony z powodu utraty w dniu 18.10.2016r. W całym 2016r. R. S. nie był pozbawiony wolności.

Dowód:

- zeznania świadka M. P. k.1-2, 338-340 akt,
- zeznania świadka I. H. k. 103, 203-205 akt,
- częściowo wyjaśnienia oskarżonego R. S. k. 127-129, 199- 203 akt,
- treść ogłoszenia k. 6 – 8 akt,
- dowód wpłaty zaliczki na rachunek bankowy R. S. k. 5 akt,
- informacja z (...) Bank S.A. k. 14-18, 252-255 akt,
- informacja o nr Ip z (...) k. 27-28 k. 27-28 akt,
- informacja o operatorze k. 30-31 akt,
- informacja z (...) S.A. o abonencie (...) k. 43-50 akt,
- informacja z I.. PL k. 31 dot. logowań na mailu (...) k. 51, 55, 57-59 akt,
- informacja z (...) Sp. z o.o. k. 69- 71 akt
- informacja z UM Ś. dotycząca wydanych dowodów osobistych k. 134 akt,
- wzory pisma k. 279 akt,
- opinia biegłego grafologa k. 290-297 akt,
- dane o pobytach w Zakładach Karnych k. 342-349

W toku postępowania zarzucono R. S. to, że w dniu 2 lutego 2016 roku w B., działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, doprowadził M. P. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w kwocie 15.000 zł w ten sposób, że

wprowadził pokrzywdzonego w błąd co do zamiaru wywiązania się z zawartej umowy kupna-sprzedaży samochodu osobowego marki D. D., który zbył zawierając transakcję za pośrednictwem portalu (...)pl o nr. ogłoszenia (...), za który pobrał pieniądze w łącznej kwocie 15.000 zł wpłaconej na użytkowany przez niego rachunek bankowy o nr. (...), a następnie nie wywiązał się z zawartej umowy, czym działał na szkodę M. P., tj. czyn z art. 286 § 1 k.k.

Oskarżony nie przyznał się do czynu i wyjaśnił, że nigdy nie posiadał samochodu D. D. i nie oferował go do sprzedaży, nadto, że często gubi dowody osobiste, że zgubił je około 8 razy, że jedno zgubienie zgłosił, że jest osobą bezdomną, nie umie korzystać z internetu oraz, że nie miał nigdy rachunku w banku i takiego rachunku nie zakładał. Oskarżony wyjaśnił, że też nikt go nie prosił żeby zakładał rachunek w banku, przyznał, że wyjeżdżał poza granice kraju, ale do pracy, dodał, że pod adresami W. ul. (...) chyba wynajmował mieszkania z konkubiną. Nadto wyjaśnił, że w 2016r. dowód osobisty zginął mu kiedy był u konkubiny.

Dowód: wyjaśnienia oskarżonego R. S. k. 127-129, 199- 203 akt,

Zdaniem Sądu wyjaśnienia oskarżonego nie są wiarygodne. Oskarżony uzyskał dowód osobisty (...) w dniu 18/12/2015r., a został on został unieważniony z powodu jego utraty w dniu 18.10.2016r. Nie jest więc tak, że w dacie zawierania umowy o rachunek bankowy dowód ten był zgłoszony jako utracony, a nawet jego zagubienie go R. S. zgłosił po kilku miesiącach od czynu. Uzyskał go zaś tuż przed założeniem rachunku bankowego i dokonaniem oszustwem.

Najistotniejsze jednak jest to, że umowa rachunku bankowego została zawarta w siedzibie banku w oddziale w Ś. oraz, że przy jej zawieraniu przedłożony został do skopiowania ww. dowód osobisty, na umie zaś widnieją autentyczne podpisy R. S., co wynika z opinii biegłego grafologa. R. S. zaś wyjaśnił, że nigdy nie zawierał umowy o rachunek bankowy. Wyjaśnienia więc oskarżonego są całkowicie niewiarygodne. Oba wskazane adresy przy zawieraniu umowy o rachunek bankowy to adresy zamieszkania przez jakiś czas R. S. i jego konkubiny. Kwestia tego czy oskarżony „zna się” na intencjach jest nie do sprawdzenia, jednak w tym zakresie zawsze można skorzystać z pomocy osoby trzeciej. Opinia grafologa wykluczyła prawdziwość wyjaśnień oskarżonego, który zaprzeczył założeniu rachunku bankowego.

Wszelkie logowania, a to przy zamieszczaniu ogłoszenia, przy zakładaniu maila i na mailu użytym do przestępstwa następowały z internetu z telefonów prepaidowych, co oznacza, że nie ma możliwości ustalenia abonenta i w ten sposób wykluczenia ani potwierdzenia sprawstwa oskarżonego. Te więc ustalenia nie są rozstrzygające.

W tym miejscu należy podkreślić, że w innych jednostkach prowadzących postępowania dotyczące oszustwa za pośrednictwem rachunku bankowego R. S. przyjęto niezasadnie, że rachunek został założony za pośrednictwem internetu i w związku z tym postępowania umorzono wobec niewykrycia sprawcy czynu. Sąd w niniejszej sprawie bezspornie ustalił, że rachunek został założony w oddziale banku, co wynika z pisma banku i przez R. S., na umowie widnieje podpis oskarżonego. Nadto przy zawieraniu umowy o rachunek bankowy pracownik skopiował dowód osobisty R. S..

Dodać trzeba, że także niewiarygodna okazała się informacja Policji przekazana pokrzywdzonemu w dacie zdarzenia, że R. S. jest pozbawiony wolności, albowiem jak ustalił Sąd w 2016r., a więc przy zawieraniu umowy o rachunek bankowy i w dacie oszustwa R. S. nie był pozbawiony wolności. Wyjaśnienia oskarżonego są wiarygodne jedynie co do tego, że często zmieniał dowody osobiste.

W postępowaniu przesłuchano w charakterze świadka pokrzywdzonego **M. P.** (k. 1-2, 338-340). Z zeznań świadka wynika, że dowiedział się od brata o ogłoszeniu sprzedaży samochodu uszkodzonego osobowego marki D. D. (...) na portalu ogłoszeń (...) (ogłoszenie (...)) za kwotę 15.000 zł, że oferta go zainteresowała i na wskazany rachunek (...) dokonał przelewu kwoty 15.000 zł, że w rozmowie ze sprzedającym posługującym się nr (...) umówił się, że odbierze auto lawetą z M. z parkingu przy ul. (...) w dniu 03.02.2016r., oraz, że gdy przyjechał na miejsce auta ani sprzedającego nie było. Nadto świadek zeznał, że udał się z bratem do miejscowości W., albowiem na danych do przelewu wskazany był adres właściciela rachunku R. W. ul. (...) i tam go poinformowano, że R. S. jest pozbawiony wolności.

W ocenie Sądu świadek złożył zeznania wiarygodne przedłożył na okoliczność przelewu kwoty dowód z rachunku bankowego, przedłożył wydruk ogłoszenia, a jego zeznania są spójne i logiczne. Zdaniem Sądu nie nasuwały się żadne wątpliwości co do wiarygodności zeznań tego świadka. Świadek starał się zrelacjonować zajście dokładnie, jednak z osobą, która dokonała oszustwa na jego szkodę nie miał faktycznego kontaktu, nigdy jej nie spotkał. Wszelkie informacje jakie świadek posiadał wynikały z dokumentów, a te wersję świadka potwierdziły.

W postępowaniu przesłuchano w charakterze świadka **I. H.** (k. 103, 203-205). Świadek zeznała, że od lat nie utrzymuje kontaktu z R. S., potwierdziła, że mieszkała ona pod adresami w W. na ul. (...) i w Ś. na ul. (...). Z uwagi na brak od lat kontaktu z konkubentem świadek nie posiadała żadnych informacji o rachunku bankowym, korzystaniu z internetu, numerze telefonu R. S.. Świadek zaprzeczyła temu ażeby zabrała dowód osobisty R. S. zaś z R. S. nie ma kontaktu od 2010 r.

W ocenie Sądu świadek złożyła zeznania wiarygodne, ale nie przydatne do sprawy. Świadek od lat nie ma kontaktu z R. S., a o jego funkcjonowaniu nic nie wie. Świadek pamiętała, że mieszkała w przeszłości pod adresami M. i Ś..

W sprawie zgromadzono dokumenty tj.: treść ogłoszenia k. 6 – 8 akt, dowód wpłaty zaliczki na rachunek bankowy R. S. k. 5 akt, informacja z (...) Bank S.A. k. 14-18, 252-255 akt, informacja o nr Ip z (...) k. 27-28 k. 27-28 akt, informacja o operatorze k. 30-31 akt, informacja z (...) S.A. o abonencie (...) k. 43-50 akt, informacja z I.. PL k. 31 dot. logowań na mailu (...) k. 51, 55, 57-59 akt, informacja z (...) Sp. z o.o. k. 69- 71 akt informacja z UM Ś. dotycząca wydanych dowodów osobistych k. 134 akt, dane o pobytach w Zakładach Karnych k. 342-349.

Zdaniem Sądu w niniejszej sprawie należało dać wiarę tym dowodom, albowiem nie nasuwały się z urzędu żadne wątpliwości co do ich wiarygodności, ani też strony tegoż zarzutu nie podnosiły. Należało zatem uznać, że zostały one sporządzone przez uprawnione do tego osoby i w sposób przewidziany prawem. Wskazać trzeba, że w innych toczących się postępowaniach dotyczących obrotów na rachunku bankowym R. S. wydawano decyzję o umorzeniu postępowań wobec niewykrycia sprawcy czynu, jednak z informacji od organów ścigania wynika, że przyjmowano tam wersję, że rachunek został założony drogą internetową, co w niniejszej sprawie Sąd zweryfikował i co nie jest prawdą.

W sprawie uzyskano oryginał umowy o rachunek bankowy i uzyskano materiał bezwzględny oraz pobrano próbki pisma od oskarżonego. Na podstawie takiego materiału dowodowego uzyskano opinie biegłego grafologa. W ocenie Sądu opinia ta jest jasna, pełna i nie jest wewnętrznie sprzeczna, a takie jej cechy mogłyby skutkować koniecznością uzyskania opinii uzupełniającej lub nowej. Biegły dysponował pełnym materiałem, umożliwiającym mu wydanie opinii, odpowiedział na pytania Sądu, a opinia jest spójna.

Dowód:

- opinia biegłego grafologa k. 290-297 akt,
- wzory pisma k. 279 akt,

Oskarżony R. S. jest mieszkańcem Ś.. Ma wykształcenie zawodowe, z zawodu jest ślusarzem- mechanikiem, jest kawalerem, jest ojcem jednego małoletniego dziecka, utrzymuje się ze zbierania złomu, osiąga miesięcznie około 500 zł dochodu. Oskarżony jest zdrowy, nie był leczony psychiatrycznie ani odwykowo. Oskarżony był karany sądownie.

Dowód:

- wyjaśnienia oskarżonego R. S. k.127-129, 199 akt,
- dane o karalności k. 191-192 akt,

W związku z powyższym, mając na uwadze całokształt materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie, według Sądu R. S. dopuścił się czynu bezprawnego, zagrożonego karą, których społeczna szkodliwość jest więcej niż znikoma.

Mając na względzie, że oskarżony jest zdalny do przypisania mu winy, Sąd uznał, że dopuścił się tego, że w dniu 2 lutego 2016 roku w B., działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, doprowadził M. P. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w kwocie 15.000 zł w ten sposób, że wprowadził pokrzywdzonego w błąd co do zamiaru wywiązania się z zawartej umowy kupna-sprzedaży samochodu osobowego marki D. D., który zbył zawierając transakcję za pośrednictwem portalu (...).pl o nr. ogłoszenia (...), za który pobrał pieniądze w łącznej kwocie 15.000 zł wpłaconej na użytkowany przez niego rachunek bankowy o nr. (...), a następnie nie wywiązał się z zawartej umowy, czym działał na szkodę M. P., tj. czynu z art. 286 § 1 k.k.

Przedmiotem ochrony art. 286 § 1 k.k. jest mienie, zaś indywidualnym przedmiotem ochrony jest majątek osoby pokrzywdzonej (wszelkie aktywa pokrzywdzonego). Przepięstwo ma charakter ogólnospawczy. Czynność sprawcza w typie podstawowym przestęstwa oszustwa polega na wprowadzeniu w błąd, wyzyskaniu błędu lub niezdolności do należytego pojmowania przedsiębranego działania. Wprowadzenie w błąd oznacza wywołanie mylnego wyobrażenia o rzeczywistości. Niekorzystne rozporządzenie mieniem to dyspozycje o charakterze majątkowym, przesunięcia majątkowe. To rozporządzenie mieniem ma być niekorzystne, czego nie wolno utożsamiać z wyrządzeniem szkody. Przedmiotem rozporządzenia może być mienie własne lub cudze, znajdujące się w dyspozycji rozporządzającego. W tym ostatnim przypadku pokrzywdzonym jest nie tylko ten, kto rozporządzał mieniem, ale również ten, do kogo to mienie należy. Korzyścią majątkową jest każde przysporzenie majątkowe. Wypadek mniejszej wagi w szczególności determinuje wysokość powstałej szkody.

Przenosząc powyższe na realia niniejszej sprawy wskazać należy, że R. S. wprowadził w błąd pokrzywdzonego co do zamiaru wywiązania się ze zobowiązania, albowiem nie dysponował samochodem, który zaoferował do sprzedaży. Bezspornym jest, że wprowadził pokrzywdzonego w błąd, albowiem towar formalnie ogłaszał jako możliwy do zakupu u niego. Skoro zaś pokrzywdzony dokonał wpłaty kwoty, to do rozporządzenia mieniem niekorzystnego doszło.

W przedmiotowej sprawie na jego korzyść oskarżonego R. S. przemawia to, że prowadzi on ustabilizowany tryb życia, pomaga osobie trzeciej.

W niniejszej sprawie na niekorzyść oskarżonego przemawia to, że był już karany sądownie oraz fakt wyrządzenia swoim czynem wysokiej szkody, bo 15 tys zł.

Mając na uwadze powyższe Sąd uznał, że w niniejszej sprawie koniecznym jest orzec wobec oskarżonego karę 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności. Zdaniem Sądu tak ukształtowana kara spełni swoje cele prewencji indywidualnej, zapewni, że oskarżony nie popełni więcej takiego przestęstwa. Z uwagi na to, że oskarżony był już karany sądownie i to na kary pozbawienia wolności, Sąd nie ma możliwości warunkowego zawieszenia wykonania kary wobec oskarżonego. Wymiar zaś kary Sąd ukształtował na dolnej granicy ustawowego zagrożenia, albowiem sam fakt, że kara jest bezwzględna jest wystarczającą surowością. Kara ta także powiązana jest z obowiązkiem naprawienia szkody na rzecz pokrzywdzonego, co stanowić też będzie rekompensatę pokrzywdzonemu utraconych pieniędzy – 15.000 zł.

Na rzecz obrońcy z urzędu Sąd zasądził koszty obrony, jak wynika to z oświadczenia obrońcy, koszty te w żadnej części nie zostały pokryte przez oskarżonego.

Sąd zwolnił od oskarżonego od kosztów postępowania i opłaty. Oskarżony jest osobą w sile wieku, ale utrzymuje się z prac dorywczych, nie ma majątku, nie ma regularnych dochodów, nie ma swojego mieszkania, lokum ma w zamian za opiekę. Nadto musi on naprawić pokrzywdzonemu szkodę, co przy jego wykształceniu i dochodach i tak będzie wysoce utrudnione.